

نگاهی به برخورد دوگانه مکرون با نقش ایران در معادلات منطقه‌ای

منفعت طلبی‌های پارسی

شرق: معاون دبیرکل حزب الله لبنان اخیرا در اظهاراتی تأکید کرد در مذاکرات ایران و عربستان هنوز به پرونده لبنان، جنگ یمن و سوریه پرداخته نشده است. شیخ نعیم قاسم در گفت‌وگو با رادیو «النور» ضمن تأکید بر لزوم تسریع در روند انتخاب رئیس‌جمهور در کشورش گفت دیدارهای دو هیئت ایرانی و سعودی هنوز در مراحل اولیه خود بوده و هدف اصلی آنها بازگرداندن روابط میان دو کشور است.
باین حال در مذاکرات صورت‌گرفته میان تهران و ریاض، به مسائل لبنان، یمن و سوریه پرداخته نشده است. پیش از این روزنامه لبنانی الاخبار در گزارشی نوشت ایران و عربستان چند روز قبل از برگزاری نشست «بغداد ۲» در اردن برگزار شد. تماس‌های غیرمستقیمی باهم داشتند و درخواست پرونده‌های مختلف از جمله پرونده لبنان رایزنی کردند. در این گزارش آمده است که مسئله انتخاب رئیس‌جمهور لبنان و تشکیل دولت جدید در این کشور، در رأس مسائل مورد برطرف ایرانی و سعودی بوده است. در بخشی از این گزارش آمده است که طرف‌های متعددی ازجمله فرانسه و قطر برای منطقت‌کردن مواضع تهران و ریاض در قبال پرونده لبنان واسطه‌گری کرده‌اند. اما در سوی دیگر هم پاریس به دنبال ریل‌گذاری در تحولات لبنان است. در این بین یک برداشت متناقض و دوگانه نیز از اظهارنظرهای رئیس‌جمهوری فرانسه درباره درنظر گرفتن یا ننگرفتن نقش و جایگاه ایران در تحولات منطقه‌ای از لبنان تا عراق در سطح رسانه‌ای مطرح شد.

انگلستان بوده‌اند. از این رهیافت، تحلیلگر ارشد مسائل بین‌الملل روی مسئله مهم‌تری دست می‌گذارد و به «شرق» می‌گوید: «مکرون سعی دارد علاوه بر حوزه نفوذ سنتی فرانسه در سوریه و لبنان برای موازنه با انگلستان بعد از خروج از عراق در نظر بگیرند»، به‌خصوص آنکه عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، ایران را یکی از قدرت‌های بلاامان‌از در منطقه غرب آسیا می‌داند، اما درعین‌حال یادآور می‌شود اگر تهران بدون تغییر ریل و اتخاذسیاست خارجی هوشمند در مسیر فعلی حرکت کند، خودبه‌خود شرایطی شکل خواهد گرفت که به گفته دیپلمات اسبق کشورمان، فرانسه و دیگر بازیگران منطقه خاورمیانه به خود اجازه می‌دهند عملا بدون درنظرگرفتن نقش، نفوذ و جایگاه ایران به دنبال پیاده‌سازی برنامه‌های خود در منطقه و کشورهایمانند لبنان، عراق و سوریه باشند. سیدوحید کریمی در ادامه تحلیل خود به «شرق» سراغ عامل تعیین‌کننده دیگری می‌رود که آن را در قالب «بده‌بستان‌ها و نوع تعاملات منطقه» تعریف می‌کند. این تحلیلگر ارشد مسائل فرانسه نگاه و خوانشی هم به سیر تحولات در منطقه دارد و پیرو آن با «ویروس‌ی خواندن عرصه سیاسی دو کشور لبنان و عراق»، معتقد است اکنون این ویروس سیاسی باعث شده است ما با یک بن‌بست تمام‌عیار در تحولات این دو کشور کلیدی در حوزه نفوذ ایران مواجه باشیم. سیدوحید کریمی یکی از تبعات تداوم این ویروس سیاسی در لبنان را خلا عدم تشکیل دولت می‌داند؛ کما اینکه به اذعان این عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه بعد از ۱۰ بار نشست پارلمان در لبنان هنوز این کشور بدون رئیس‌جمهور است و همین ویروس سیاسی باعث شده اکنون نقش و نفوذ کشورهای فرامنطقه‌ای در تحولات این کشور بیش از پیش باشد. در عین حال، کریمی به این نکته مهم نیز اشاره دارد که اساسا کشورهایی مانند سوریه و همچنین لبنان و در کل منطقه «شامات» از حوزه نفوذ کلاسیک فرانسه در خاورمیانه بوده‌اند. در همین راستا عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه با رجعت به یک خوانش تاریخی به «شرق» می‌گوید: ما با یک تقسیم نفوذ بین اروپایی در خاورمیانه مواجهیم. در این تقسیم‌بندی لبنان و سوریه و در کل منطقه شامات تحت نفوذ سنتی فرانسه قرار داشته است و در مقابل برخی کشورهای منطقه به‌خصوص کشورهای حاشیه خلیج فارس و مشخصا عمان حوزه نفوذ سنتی

ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت خارجه ایران نیز در نشست هفتگی خود با

خارجی هوشمند، منعطف، دقیق، واقع‌بینانه و کارآمد را در سطح منطقه به کار بگیرد، نهایتا کشورهای منطقه و همچنین فرانسه هم مجبور خواهند شد که ایران را در برنامه‌ریزی و نگاه خود برای تحولات کشورهایی همچون لبنان، سوریه و عراق در نظر بگیرند»، به‌خصوص آنکه عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، ایران را یکی از قدرت‌های بلاامان‌از در منطقه غرب آسیا می‌داند، اما درعین‌حال یادآور می‌شود اگر تهران بدون تغییر ریل و اتخاذسیاست خارجی هوشمند در مسیر فعلی حرکت کند، خودبه‌خود شرایطی شکل خواهد گرفت که به گفته دیپلمات اسبق کشورمان، فرانسه و دیگر بازیگران منطقه خاورمیانه به خود اجازه می‌دهند عملا بدون درنظرگرفتن نقش، نفوذ و جایگاه ایران به دنبال پیاده‌سازی برنامه‌های خود در منطقه و کشورهایمانند لبنان، عراق و سوریه باشند. سیدوحید کریمی در ادامه تحلیل خود به «شرق» سراغ عامل تعیین‌کننده دیگری می‌رود که آن را در قالب «بده‌بستان‌ها و نوع تعاملات منطقه» تعریف می‌کند. این تحلیلگر ارشد مسائل فرانسه نگاه و خوانشی هم به سیر تحولات در منطقه دارد و پیرو آن با «ویروس‌ی خواندن عرصه سیاسی دو کشور لبنان و عراق»، معتقد است اکنون این ویروس سیاسی باعث شده است ما با یک بن‌بست تمام‌عیار در تحولات این دو کشور کلیدی در حوزه نفوذ ایران مواجه باشیم. سیدوحید کریمی یکی از تبعات تداوم این ویروس سیاسی در لبنان را خلا عدم تشکیل دولت می‌داند؛ کما اینکه به اذعان این عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه بعد از ۱۰ بار نشست پارلمان در لبنان هنوز این کشور بدون رئیس‌جمهور است و همین ویروس سیاسی باعث شده اکنون نقش و نفوذ کشورهای فرامنطقه‌ای در تحولات این کشور بیش از پیش باشد. در عین حال، کریمی به این نکته مهم نیز اشاره دارد که اساسا کشورهایی مانند سوریه و همچنین لبنان و در کل منطقه «شامات» از حوزه نفوذ کلاسیک فرانسه در خاورمیانه بوده‌اند. در همین راستا عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه با رجعت به یک خوانش تاریخی به «شرق» می‌گوید: ما با یک تقسیم نفوذ بین اروپایی در خاورمیانه مواجهیم. در این تقسیم‌بندی لبنان و سوریه و در کل منطقه شامات تحت نفوذ سنتی فرانسه قرار داشته است و در مقابل برخی کشورهای منطقه به‌خصوص کشورهای حاشیه خلیج فارس و مشخصا عمان حوزه نفوذ سنتی

خبرنگاران داخلی و خارجی در پاسخ به سؤالی در ارتباط با انجام دور جدید مذاکرات بین ایران و عربستان سعودی و اینکه چندی پیش وزیر امور خارجه کشورمان بر اهمیت روابط با عربستان سعودی و آمادگی جهت بازگشت روابط دو کشور به حالت عادی سخن گفت، ولی یکی دیگر از مدیران کشور اظهارات دیگری مطرح کرده، سیاست ایران در ارتباط با موضوع عربستان با توجه به این مواضع چیست؟ بدون اشاره به موضع ضدعربستانی در داخل ایران عنوان کرد: «سیاست ما در قبال عربستان سعودی و روند گفت‌وگوها و مذاکرات بین دو کشور سیاست روشن و مشخصی است و خوشبختانه دو طرف در ارتباط با استمرار مذاکرات و در پیش گرفتن رویکرد سازنده در این ارتباط اتفاق نظر دارند». وی با بیان اینکه تاکنون پنج دور گفت‌وگو میان هیئت‌های رسمی دو کشور ایران و عربستان سعودی با کمک دولت عراق در بغداد انجام شده است، تصریح کرد: «فکر می‌کنیم با توجه به فضای موجود امکان برگزاری دور جدیدی از مذاکرات بین دو کشور در بغداد وجود دارد». کنعانی با بیان اینکه دوستان ما در عراق تلاش‌های خوبی در این زمینه انجام دادند و همچنان این تلاش‌ها ادامه دارد، اظهار کرد: «خوشبختانه طرف عراقی مورد وثوق دو طرف است و تلاش‌های طرف عراقی در این زمینه برای ایجاد شرایط مناسب جهت انجام گفت‌وگو مورد استقبال دو طرف (ایران و عربستان سعودی) است». سخنگوی وزارت امور خارجه ایران همچنین با اشاره به دیدار وزیران امور خارجه ایران و عربستان سعودی در حاشیه اجلاس «بغداد ۲» در اردن تصریح کرد: «گفت‌وگوی خوب و مثبتی توأم با ابراز حسن نیت برای ادامه گفت‌وگوها بین وزیران امور خارجه دو کشور در حاشیه اجلاس بغداد ۲ صورت گرفته است». وی با بیان اینکه اظهارات اخیر وزیر خارجه عربستان برای ادامه گفت‌وگوها با ایران اظهارات مثبتی بود، تصریح کرد: در ظرفین اراده و تمایل برای برداشتن گام‌های جدید به سمت جلو وجود دارد و ما می‌توانیم مبتنی بر سیاست اعلامی و عملی خود مذاکرات با عربستان سعودی را تا زمان ازرس‌گیری مناسبات دو کشور که نقشی مهم در منطقه دارند، ادامه دهیم و از این روند استقبال می‌کنیم.

اما در راستای دوگانگی نگاه فرانسه به نقش، نفوذ و جایگاه ایران در تحولات منطقه، به واقع کاخ الیزه با حضور در نشست امان چه خوانش و برآوردی از احیای روابط ایران و عربستان دارد؟ آیا با تلاش پاریس برای نفوذ در سیاست خارجی بغداد این امکان هم مطرح است که عراق از پیگیری مسیر احیای روابط ایران و عربستان منصرف شود یا در تداوم نشست بغداد خللی ایجاد شود؟ چراکه به نظر می‌رسد این گزاره تحلیلی بسیار نزدیک به واقعیت است که فرانسوی‌ها با توجه به ادعاهای تقابلی که این روزها علیه تهران مطرح می‌شود، تمایلی ندارند فضای تنفسی برای ایران در منطقه شکل بگیرد، اما در عین حال نمی‌توان این واقعیت را هم منکر شد که شرایط برای حذف ایران از تحولات منطقه به شکل کامل وجود دارد. سفیر پیشین ایران در نامیبیا اگرچه به تأثیرات مخرب تحولات اخیر اذعان دارد، اما هم‌زمان با آن تأکید می‌کند که سیاست خارجی ایران به‌خصوص در منطقه خاورمیانه، کماکان با قدرت پیش می‌رود. با این حال کریمی معتقد است برای تداوم این وضعیت الزاماتی وجود دارد که باید رعایت شود. از این منظر، عضو گروه اروپا/آمریکای دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه معتقد است ذیل تداوم تحولات هفته‌ها و ماه‌های اخیر، کشورهای منطقه‌ای و به‌خصوص کشورهای فرامنطقه‌ای مانند فرانسه نگاهی متفاوت و از موضع برتر به ایران داشته باشند. در ادامه ارزیابی‌های این کارشناس مسائل بین‌الملل، وی باور دارد از این منظر پاریس در جهت تحقق منافع خود می‌خواهد از شرایط ما سوءاستفاده کند تا از‌نظر کریمی بتوانند برای کاهش نفوذ، نقش و جایگاه ایران در منطقه گام بردارند.

برای کودکانی که از نعمت پدر محرومند
سایه ی امن حمایت باشیم!

شماره کارت: ۶۱۰۴۳۳۷۸۹۳۰۵۱۱۸۳

شماره حساب: ۵۰۰۶۲۷۷۰۴۰

به نام بنیاد خیریه نیکوکاران شریف

نیکوکاران شریف

حامی زنان و کودکان بدسرپرست

۰۲۱-۶۱۶۰۴

عضو ویژه مشورتی
شورای اجتماعی،
اقتصادی سازمان ملل

عضو برنامه‌های
سازمان ملل متحد

WE SUPPORT
UN GLOBAL COMPACT

با اشاره به ممنوعیت تحصیل دختران در افغانستان

رستمی: حکومت طالبان به جای پیشرفت در حال پس رفتن است

ایسنا: یک کارشناس مسائل افغانستان با بیان اینکه تحصیل دانشجویان دختر افغان در ایران به صورت مجانی امری بعید است، خاطرنشان کرد: ممکن است با توجه به شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی نگاه ایران در این زمینه تغییر کند و پذیرای دختران دانشجوی افغان باشد.
علی رستمی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اعلام ممنوعیت ورود دانشجویان دختر افغانستانی به دانشگاه‌ها از سوی طالبان و شرایط دانشگاه‌های ایران برای پذیرش دانشجویان دختر افغان به لحاظ آموزشی و مالی و فرهنگی با تأکید بر اینکه طالبان در حال حاضر در همان مسیری را گذاشته است که سال‌ها پیش طی کرده، بعد از خروج آمریکا از افغانستان، تصور می‌شد طالبان می‌توانند در مسیری حرکت کنند که شرایط داخلی را در چین و دیگر کشورهای طرفدار روسیه از جمله تاجیکستان، قزاقستان و قرقیزستان متزلزل کند، او ادامه داد: در عین حال پاکستان هم این تصور را داشت که افغانستان طالبان به عنوان حیاط خلوتش در برابر هند پشتوانه محکمی است و به همین دلیل برای روی کار آوردن آن به طالبان خیلی کمک کرد و به ویژه در مذاکرات میان طالبان و آمریکا خیلی آنها کمک کردند تا طالبان روی کار آمد و قدرت را در دست گرفت. اما این قدرت‌گرفتن مثبتی بر این شرط بود که طالبان نیروهای دیگر سیاسی را هم در قدرت شریک کند و با مشارکت همه، دولت تشکیل دهد، اما تاکنون از انجام این کار طفره رفته است. قوم پشتون به دلیل گستردگی از نظر سرزمینی به نحوی گسترش یافته‌اند

هم‌زمان سعی می‌کند هم پروژه حذف ایران یا ایران‌زدایی را در تحولات منطقه پیش ببرد و هم از آن سو در تلاش است به نوعی ایران را در پیشبرد مسائل منطقه به‌خصوص سوریه و لبنان دخیل کند». برای تبیین هرچه بیشتر و بهتر این دوگانگی، سفیر پیشین نامیبیا اذعان دارد: «آنچه به‌عنوان عامل تعیین‌کننده در نگاه الیزه برای حذف یا درنظرگرفتن نقش ایران عمل می‌کند، به رفتار و عملکرد تهران بازمی‌گردد». با این ارزیابی، کریمی بر این باور است که اگر ایران یک سیاست